

Κείμενο

[Εργασία και επάγγελμα]

Τείνουμε να θεωρούμε την εργασία ταυτόσημη με την αμειβόμενη απασχόληση, γεγονός που αποτελεί υπεραπλούστευση. Η μη αμειβόμενη εργασία, όπως για παράδειγμα οι δουλειές του νοικοκυριού ή η μικροεπισκευή του αυτοκινήτου μας, απορροφά αρκετό χρόνο στη ζωή πολλών ανθρώπων και είναι συχνά σκληρή κι εξαντλητική. Ακόμη, η εθελοντική εργασία, που προσφέρεται σε φιλανθρωπικές ή άλλες οργανώσεις, διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ατομική και κοινωνική ζωή. Τέλος, πολλές εργασίες που διεξάγονται στο πλαίσιο της «άτυπης οικονομίας» δεν εγγράφονται στις επίσημες κρατικές στατιστικές της εργασίας.

Ο όρος «άτυπη οικονομία» αναφέρεται στις συναλλαγές που βρίσκονται έξω από τη σφαίρα των κανόνων της σταθερής απασχόλησης και στις οποίες συμπεριλαμβάνεται τόσο η παροχή υπηρεσιών έναντι χρηματικής αμοιβής, όσο και η άμεση ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών. Δεν περιλαμβάνει μόνο «αφανείς» εγχρήματες ή μη εγχρήματες¹ δοσοληψίες, αλλά και πολλές άλλες δραστηριότητες των ανθρώπων μέσα ή έξω από το νοικοκυριό τους. Για παράδειγμα, στην άτυπη οικονομία εντάσσονται η μεταξύ φίλων και συνεργατών ανταλλαγή αγαθών και υπηρεσιών ή και η δωρεάν προσφορά με «αντάλλαγμα» κάποιες εξυπηρετήσεις. Εντάσσονται, ακόμη, οι επισκευές και κατασκευές οικιακών εργαλείων και μηχανών ή η προσφορά αγαθών και υπηρεσιών που θα μπορούσε, ή/και θα έπρεπε, να εξασφαλίσει κανείς επ' αμοιβή.

Όμως, το να έχει κανείς μια αμειβόμενη εργασία αποτελεί στις σύγχρονες κοινωνίες **σημαντική προϋπόθεση**, όχι μόνο για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες της καθημερινότητας, αλλά και για να διατηρήσει την αξιοπρέπειά του. Ακόμη κι όταν οι συνθήκες της είναι σχετικά δυσάρεστες και η δουλειά μονότονη, η αμειβόμενη εργασία επηρεάζει καθοριστικά τη ζωή των ανθρώπων. Δεν είναι μόνο ότι παρέχει τη βάση για την απόκτηση και την άσκηση δεξιοτήτων και ικανοτήτων, αλλά και το ότι παρέχει πρόσβαση σε καταστάσεις που διαφέρουν από αυτές του σπιτιού, χαρίζοντας έτσι ποικιλία στη ζωή του ατόμου. Επιπροσθέτως, προσφέρει ευκαιρίες συμμετοχής σε δράσεις με άλλους και σύναψης φιλικών σχέσεων. Τέλος, συμβάλλει καθοριστικά στη **συγκρότηση της προσωπικής ταυτότητας** κάθε ανθρώπου, στην ψυχική του κατάσταση και στην οργάνωση του χρόνου του.

Από τα παραπάνω γίνεται κατανοητό αφενός ότι είναι πολύ σημαντικό το να έχει κάποιος αμειβόμενη εργασία και αφετέρου ότι ο όρος «εργασία» καλύπτει μια

---

¹ εγχρήματες: με χρήματα, με χρηματική αμοιβή.

ευρεία περιοχή. Η εργασία, ανεξάρτητα από το αν είναι αμειβόμενη ή όχι, μπορεί να οριστεί ως εκτέλεση έργων που απαιτούν καταβολή πνευματικής ή/και σωματικής προσπάθειας, η οποία έχει ως σκοπό την παραγωγή αγαθών και υπηρεσιών που καλύπτουν ανθρώπινες ανάγκες. Το επάγγελμα ή η δουλειά είναι μια εργασία που παρέχεται με αντάλλαγμα ένα σταθερό ημερομίσθιο ή μηνιαίο μισθό.

A. Giddens (2003). *Κοινωνιολογία*. Αθήνα: Gutenberg, 416-419 (διασκευή)

ΘΕΜΑΤΑ

A. (Μονάδες 20)

A. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 70-90 λέξεις.

(μονάδες 20)

B. (Μονάδες 15)

B1. Να εξηγήσετε την άποψη που διατυπώνει ο συγγραφέας στην παρακάτω περίοδο λόγου: «**μια αμειβόμενη εργασία αποτελεί σημαντική προϋπόθεση για να διατηρήσει κανείς την αξιοπρέπεία του**». (60-80 λέξεις)

(μονάδες 10)

B2. Ποιος ο τρόπος ανάπτυξης της δεύτερης παραγράφου (Ο όρος ...αμοιβή) του κειμένου; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας.

(μονάδες 5)

Γ. (Μονάδες 15)

Γ1. Να δημιουργήσετε μία παράγραφο 50-60 λέξεων χρησιμοποιώντας τις φράσεις του κειμένου με **έντονη γραφή: σημαντική προϋπόθεση, συγκρότηση της προσωπικής ταυτότητας**.

(μονάδες 10)

Γ2.α. Να επισημάνετε στο κείμενο δύο παραδείγματα μεταφορικής/συνυποδηλωτικής χρήσης της γλώσσας

(μονάδες 2)

Γ2.β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση τους.

(μονάδες 3)